

Redovisning av befintlig verksamhet

Lokal överenskommelse mellan Tidaholms kommun och Arbetsförmedlingen om samverkan för att minska ungdomsarbetslösheten

2015-12-28

Inom Tidaholms kommun pågår, inom olika verksamheter, ett arbete med att förebygga att unga varken arbetar eller studerar samt att stödja och hjälpa dem som varken arbetar eller studerar att komma vidare. Här beskrivs:

- Grundskolans och gymnasiets förebyggande arbete och kommunens aktivitetsansvar
- Kommunens vuxenutbildning
- Arbetsmarknadsenheten
- Näringslivsenheten
- Arbetsförmedlingen samt
- Projekt

Därefter görs en summering av den befintliga verksamhet som finns i kommunen. Denna kartläggning utgör sedan utgångsläget för fortsatt gemensamt arbete.

Grundskola och gymnasieskola

Kommunen har ansvar för att hålla kontakt med de ungdomar i kommunen mellan 16 och 19 år som inte har fullgjort sin utbildning på nationellt program i gymnasieskola, gymnasiesärskolan eller motsvarande. Kommunen ska fortlöpande hålla sig informerade om hur dessa ungdomar är sysselsatta med syfte att erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder. Verksamhetens mål är att erbjuda stöttning så att den unga personen kan påbörja studier eller aktivitet som främjar möjlighet till anställning.

Kommunen har anställt två personer, båda på halvtid, som ska arbeta som aktivitetsstödjare. De ska erbjuda samtal, enskilt eller i grupp, i syfte att öka motivationen för studier. Samtalen kan också ha som syfte att hjälpa den enskilda personen vidare till exempelvis Arbetsförmedlingen eller andra kontakter såsom Studie- och yrkesvägledare eller kurator. Studiebesök på arbetsplatser kan förekomma. Vid behov kan kontakt tas med socialtjänsten, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. De unga kan vid behov få hjälp att ta sig till dessa aktörer.

Kommunens vuxenutbildning

Vuxenutbildningen erbjuder utbildning inom Svenska för invandrare (SFI), komplettering grundskola (GRUNDVUX), komplettering gymnasieskola (GYVUX) samt särskild utbildning för vuxna (SÄRVUX). Det erbjuds även yrkesutbildningar lokalt: yrkesförare, vård och omsorg, CNC (industriprogram) och Restaurang och livsmedel. Genom samverkan Skaraborg och Yrkesbyrån erbjuds ytterligare möjlighet att söka yrkesutbildningar inom bristyrken. Antal tillgängliga platser baseras på kommunens folkmängd, antalet arbetslösa och anställnings-

barhet på arbetsmarknaden. Det finns en lärlingsutbildningen både ungdomsgymnasiet och vuxenutbildningen

Arbetsmarknadsenheten

Arbetsmarknadsenheten (AME) i Tidaholm arbetar på flera olika sätt med målgruppen unga upp till 25 år.

Samverkan med Skolan inom Introduktionsprogrammen

Det avsätts 20 % av en tjänst inom AME till att arbeta i samverkan med gymnasiet kring elever som har behov av att läsa upp vissa ämnen kombinerat med en praktikplats. Här erbjuds praktikplatser inom AME:s olika verksamheter och när det finns egna önskemål även till andra praktikplatser där så är möjligt. Detta innefattar inskrivning och uppföljningar samt i vissa fall medverkan vid föräldramöte. I samråd med lärare erbjuds alternativ praktikplats för de som inte kommer ut på industrin/näringslivet under deras praktikperioder på våren och hösten.

Arbetsträningsplatser för unga med aktivitetsersättning

AME ordnar arbetsträningsplatser för unga med aktivitetsersättning som kommer in via Försäkringskassans samverkansprojekt "Vägen till arbetet" för unga med funktionshinder. Här är syftet att hålla arbetslinjen, men om det visar sig inte fungera ges den unge en möjlighet till fortsatt sysselsättning under en övergångsperiod.

Samverkan med Individ och familjeomsorgen

De unga som erhåller försörjningsstöd från Individ och familjeomsorgen anvisas en plats inom AME för att kunna upprätthålla sin ersättning. Syftet är att skapa rutiner och struktur för att kunna komma vidare mot arbete eller studier. Möjlighet finns även till praktikplatser utanför AME.

Arbetsförmågeutredningar

Utredningsverksamheten utreder eventuella arbetshinder, i vilken omfattning och mot vilket arbetsområde individen kan gå. Syftet är att komma vidare mot arbete, studier eller annan

egen försörjning om inte arbetslinjen är möjlig. Utredningen kan även innebära arbetsprövningsplats utanför AME då behov finns. Här ligger fokus på motivering och coachning samt vid behov finns tillgång till arbetspsykolog.

Övrigt

Rehabiliteringsplatser erbjuds inom AME verksamheten. Det finns också platser för att bidra till integration för olika åldersgrupper, men fram till nu har de främst används till etableringen via Arbetsförmedlingen för högre åldersgrupper. Fokus har varit vardaglig språkträning med tillgång till "vardagstolk".

En metod som heter 7-TJUGO ska implementeras inom AME verksamheten. Syftet med 7-TJUGO, är att stärka individers och gruppers självbilder, så att de med framgång kan utveckla goda relationer till sig själva och andra samt hantera situationer på ett givande sätt. Arbetshandledare har utbildats under hösten, utbildningen innefattar både en ledarskapsutbildning och ett metodmaterial för ledare, mentorer och pedagoger som vill arbeta med ämnen under samlingsnamnet "personlig utveckling". Denna metod kommer även att användas i arbetet med målgrupper.

Näringslivsenheten

Tidaholms kommun har ett varierat näringsliv, allt från stora tillverkande industrier till mindre och medelstora företag, främst inom mekanisk industri. Det finns både de som utvecklar egna produkter och de som har legotillverkning som huvudsyssla. Inom servicenäringen finns en rad mindre företag med fokus på såväl industri som privatpersoner. Kriminalvården har en rixanstalt i Tidaholm och är, förutom Nobia (kökstillverkare med cirka 500 anställda) och Tidaholms kommun, en av kommunens större arbetsgivare. I Tidaholm finns även en levande landsbygd.

Kommunens näringslivsenhet arbetar främst för att främja och utveckla befintligt näringsliv och stimulera till nyföretagande och entreprenörskap. Arbetet sker till stor del i samverkan med andra, till exempel regionala utvecklingsorganisationer, Skaraborgs kommunalförbund, lokala aktörer och kommunens förvaltningar.

Kompetensförsörjning

Näringslivet i Tidaholm har en yrkesskicklig och stabil arbetskraft som har lång erfarenhet och kompetens. Industrin har stort behov av fler kompetenta medarbetare både nu och i fram-

tiden. Frågan om hur kompetensförsörjningen ska gå till diskuteras i olika forum och tillsammans med Arbetsförmedlingen.

NyföretagarCentrum

För nyföretagarrådgivning samarbetar näringslivsenheten med NyföretagarCentrum. Där erbjuds individer kostnadsfritt på personlig rådgivning och coachning när man ska starta eller funderar på att starta eget företag. Man erbjuds även att delta i kortare utbildningar.

Yrkesmessa

Näringslivsenheten och skolan arrangerar årligen en yrkesmessa för elever som går i åttan och andra året på gymnasiet. Syftet är att informera om olika yrkesroller i samhället och vad näringslivet på orten har för bristyrken. Det lokala näringslivet erbjuds plats som utställare. Konceptet har även utökats med ”Öppna företag” där både elever och allmänheten ges möjlighet att besöka olika arbetsplatser.

Praktikmessa och Sommarlovsentreprenörer

Under 2016 planerar näringslivsenheten, arbetsmarknadsenheten och Arbetsförmedlingen att genomföra en ”praktikmessa” för ungdomar som söker praktikplats. Näringslivsenheten och skolan arrangerar Sommarlovsentreprenörer, under 2015 genomgick 7 ungdomar utbildningen och de fick goda resultat i sina sommarlovsföretag.

Arbetsförmedlingen

När en ung som varken arbetar eller studerar kommer till Arbetsförmedlingen och blir inskriven har Arbetsförmedlingen flera olika insatser att erbjuda.

Arbetspraktik

Praktik innebär att den arbetssökande ges möjlighet att på en arbetsplats få erfarenheter och information om arbete och arbetsmiljö. Praktik kan användas i olika syften beroende på den arbetssökandes behov. Ofta är syftet att få erfarenhet och information inför studie/yrkesval men syftet kan också vara att praktiken ska leda till anställning om arbetsuppgifterna visar sig

vara de rätta. Ett annat syfte kan vara att få en bedömning av den arbetssökandes yrkeskunskaper. Anvisning för ungdomar till arbetspraktik kan maximalt vara i tre månader.

Arbetsträning inom Samhall

Samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Samhall har till syfte att erbjuda personer med lång tid utan arbete en period av förstärkt arbetsträning för bedömning av arbetsförmågan och för att stärka deltagarens ställning på arbetsmarknaden och möjligheten att få ett reguljärt arbete. Den primära målgruppen inom förstärkt arbetsträning på Samhall är personer med funktionsnedsättning. Målet med förstärkt arbetsträning är att den ska leda till ett arbete alternativt ge ett säkrare underlag för fortsatt planering mot ett arbete. Tiden för varje person ska vara individuellt anpassad men får inte överstiga tolv månader. Fördjupad bedömning inom förstärkt arbetsträning får högst omfatta 3 månader. Anvisningen skall omfatta minst 75 procent av den sökandes arbetsutbud. Anvisning kan endast erbjudas deltagare i jobbgaranti för ungdomar och deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin.

Arbetsförmågeutredning via ABC Kraften

Anvisningar till ABC Kraften sker i syfte att bedöma deltagarens arbetsförmåga. Utredningen sker under tre till fem veckor och anpassas utifrån deltagarens förutsättningar. Utredningsplatserna ger deltagarna möjlighet att pröva olika aktiviteter och miljöer under personlig handledning och stöttning.

Introduktion till arbete via Arbetslivsresurs

Syftet är att ge deltagarna grundläggande kunskap och insikt om arbetslivet. Innehåll och omfattning anpassas utifrån deltagarnas förutsättningar och behov. Varje deltagare kan anvisas till aktiviteten i upp till tolv månader. Det finns även möjlighet till praktisk prövning av arbetsförmåga på en arbetsplats.

Stöd och matchning

Stöd och matchning är en tjänst för arbetssökande som behöver intensivt och individuellt anpassat stöd i sitt jobbsökande. Tjänsten upphandlas av kompletterande aktörer. I Stöd och matchning får den arbetssökande handfast hjälp av en leverantör på vägen till ett arbete. Stödet som den arbetssökande får är både verktyg i dennes jobbsökande och hjälp att knyta kontakter med arbetsgivare. Stöd och matchning har olika nivåindelningar, spår, och kan anpassas utifrån varje deltagares behov. Anvisning sker i tre månader åt gången, maximal anvisning i nio månader.

Förberedande utbildningar

Förberedande utbildning kan vara upphandlad och är av förberedande eller orienterande karaktär. Programmet syftar till att stärka den arbetssökandes möjligheter att få eller behålla ett arbete. En anvisning till arbetsmarknadspolitiska program får göras endast om den framstår som lämplig både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Tidsperioden får vara längst sex månader. Arbetsförmedlingen upphandlar den förberedande utbildningen.

Arbetsmarknadsutbildningar

Arbetsmarknadsutbildning har två syften. Det ena är att lösa arbetsgivarnas rekryteringsproblem och motverka brist på arbetskraft vilket i sin tur driver upp priserna på varor och tjänster. Det andra är att göra det lättare för individen att få och behålla ett arbete. En anvisning till arbetsmarknadspolitiska program får göras endast om den framstår som lämplig både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv.

Folkhögskolesatsningen

Utbildningsinsatsen omfattar 65 utbildningsdagar under tre sammanhängande månader och genomförs på heltid. Kursen avser förberedande utbildning som kan innehålla kurser av orienterande, repeterande och motivationshöjande karaktär. Syftet är att underlätta för deltagarna att påbörja eller återgå till reguljär utbildning. Träning i studieteknik med inriktning på kärnämnen som samhällskunskap, svenska, engelska och matematik är centrala. Yrkesvägledning kan också vara ett inslag i kursen.

Eures

Syftet med Eures-nätverket är att öka rörligheten på den gemensamma arbetsmarknaden i Europa. Det sker via matchning av arbetsgivare och arbetssökande inom EU, EES-länderna och Schweiz. Det handlar om tjänsterna Rekrytera nya medarbetare och Söka arbete. Svenska ungdomar har många möjligheter att få jobb i andra europeiska länder, trots hög arbetslöshet i Europa. Med erfarenhet från jobb i ett annat land i Europa får också ungdomen större chans att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden vid hemkomsten.

Af rehab

Möjlighet att träffa specialister så som socialkonsulent, arbetspsykolog och arbetsterapeut. Dessa fastställer inte diagnoser, däremot behjälpliga vid misstanke av funktionsnedsättningar. Detta sker med stöd av olika former av utredningar och tester.

Traineejobb

Särskilt anställningsstöd i form av traineejobb är en möjlighet för ungdomar att kombinera yrkesutbildning med ett arbete på deltid för att få formell kompetens inom de yrken där det finns en efterfrågan på arbetskraft. Traineejobben är också en insats för att underlätta generationsväxlingen. Insatsen riktar sig därför till yrken inom den offentliga sektorn och bristyrken inom privat sektor. Möjlighet till traineejobb finns, men i dagsläget finns ingen överenskommelse mellan Arbetsförmedlingen och Tidaholms kommun.

Utbildningskontrakt

Syftet med utbildningskontraktet är att ungdomar utan fullständig gymnasieutbildning, ska påbörja eller återgå till studier med målsättningen att få en gymnasieexamen eller motsvarande kunskaper. Utbildningskontraktet är en överenskommelse om att en arbetslös ungdom ska studera inom kommunal vuxenutbildning (Komvux) eller folkhögskola med målsättningen att fullfölja en gymnasieutbildning. Utbildningskontraktet ingår av tre parter: den lokala Arbetsförmedlingen, kommunen och berörd ungdom. Möjlighet till utbildningskontrakt finns, men i dagsläget finns ingen överenskommelse mellan Arbetsförmedlingen och Tidaholms kommun.

Övrigt

Utöver ovan redovisade insatser anordnar Arbetsförmedlingen rekryterings- och praktikmäsor, seminarier i CV-skrivning och personlig marknadsföring, med mera.

Projekt

I Tidaholm pågår två projekt som är riktade till målgruppen; ”Se möjligheten” och ”Möjligheternas kurs”. Tillsammans med Samordningsförbundet östra Skaraborg har nio kommuner gemensamt sökt ESF-medel till projektet ”Ung Arena 9.0”.

Se möjligheten

Projektet vänder sig till ungdomar/unga vuxna i åldrarna 15–29 år som inte har fullständiga avgångsbetyg från grundskola eller slutbetyg/examen från gymnasiet samt ungdomar som blivit ”hemmasittare” och varken studerar eller har någon annan sysselsättning. Målgruppen nås genom aktivt uppsökande arbete via kommunens aktivitetsansvar, socialtjänsten och samverkande myndigheter. Syftet med projektet är att rusta dessa ungdomar genom vägled-

ning/coachning mot studier och/eller matchning mot praktik. Detta projekt pågår under läsåret 2015/2016.

Möjligheternas kurs

”Möjligheternas kurs” som är en kurs som erbjuds i förrehabiliterande syfte. Den genomförs av Hellidens Folkhögskola på uppdrag av Samordningsförbundet Östra Skaraborg. Kursen bygger på aktiviteter i kreativ miljö och vill peka på olika möjligheter att utvecklas som människor.

Ung Arena 9.0

Samordningsförbundet Östra Skaraborg har sökt EFS-medel för projektet Unga Arena 9.0. Projekt Ung Arena 9.0 kommer att vända sig till ungdomar 15–24 år. Projektnamnet symboliserar de mötesplatser som är kärnan i projektet, där unga människor ska kunna komma till en neutral nod för att få stöd, guidning och hjälp att närma sig studier och arbete. 9.0 står för att de nio kommunerna i östra och norra Skaraborg samverkar i projektet. Samordningsförbundet i Östra och Norra Skaraborg består av kommunerna Skövde, Tibro, Hjo, Tidaholm, Falköping, Karlsborg, Mariestad, Gullspång och Töreboda. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i östra och norra Skaraborg är också parter i projektet och kommer anvisa deltagare till mötesplatserna och där möjlighet ges, också kunna vara en del av bemanningen ute i kommunerna och på de mötesplatser som byggs upp.

Syftet är att unga ska nå målet att komma i studier eller i arbete. Förberedande insatser kommer ske där den unge får stöd av ungdomsvård/mentor för att gå in i aktivitetsfas som vänder sig till studier eller arbeten, olika introduktionsutbildningar kan komma i fråga här. Genom att arbeta med tillgängliga introduktionsutbildningar de olika kommunernas studieaktiviteter, till exempel prova-på utbildningar i Mariestad, introduktionsutbildningar vid Kanalskolan i Töreboda och vid Trätekniskt Centrum TTC i Tibro, Hellidens, Hjo och Vara Folkhögskola (folkhögskolorna deltar som samarbetspartners i projektet tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan, upphandlas) ges tillgång till prova-på-studier, egen plan för studier och förberedelser som gör att deltagarna ska kunna gå allmän linje. Antingen återupptar den unge sina studier eller startar upp nya. Målet är att den unga får hjälp att kommunicera bättre, nå ökad problemlösning, stärka sina egna resurser, få ökad förståelse om vårt samhälle och stärka sin hälsa. I nästa steg kan arbetsprövning, praktik och friskvård skapa förutsättningar för att komma i arbete. När den unga kommer in på studier eller får ett arbete är projektets syfte nått och deltagaren lämnar projektet.

Effekterna av vårt huvudmål skulle vara: minskat arbetslöshet, bättre ekonomi för individen, minskad ohälsa, ökad välbefinnande och hälsa, ökat självförtroende, bättre ekonomi för samhället och tillgång till arbetskraft. Individen skulle få ett bättre sammanhang, bättre matchning av arbetssökande och arbetsgivare (arbetsplatser) skulle ske, ökad innovation och tillväxt i Skaraborg leder till förbättrad välfärd. Anpassade utbildningar och användning av individens

egen kapacitet leder till att fler ungdomar kan få en god utveckling och genomföra studier för att också kunna få ett arbete.

Summering

I Tidaholm kommun finns flera aktörer som arbetar med målgruppen. På gymnasieskolan finns rutiner och arbetssätt för att förebygga gymnasieavhopp. När så ändå är fallet har gymnasieskolan aktivitetsansvaret.

När den unge kommer i den situationen att hon eller han varken arbetar eller studerar finns möjlighet att genom Vuxenutbildningen studera, få stöd genom Arbetsförmedlingens olika insatser eller via kommunens arbetsmarknadsenhet.

Näringslivsenheten bedriver bland annat ett samarbete mellan skola och arbetsliv. Näringslivsenheten och skolan arrangerar årligen en yrkesmessa för elever som går i åttan och andra året på gymnasiet. Syftet är att informera om olika yrkesroller i samhället och vad näringslivet på orten har för bristyrken. Det lokala näringslivet erbjuds plats som utställare. Konceptet har även utökats med "Öppna företag" där både elever och allmänheten ges möjlighet att besöka olika arbetsplatser. Näringslivsenheten och skolan arrangerar Sommarlovsentreprenörer, under 2015 genomgick 7 ungdomar utbildningen och de fick goda resultat i sina sommarlovsföretag.

I Tidaholm pågår två projekt som är riktade till målgruppen; "Se möjligheten" och "Möjligheternas kurs". Tillsammans med Samordningsförbundet östra Skaraborg är ESF-medel sökta för projektet "Ung Arena 9.0".

Arbetet kring unga som varken studerar kan ändå behöva stärkas med utbildningar som motsvarar de lokala kompetensförsörjningsbehoven.